

ประกาศ ตั้งพระราชคณะ

คุณมัตต พระพุทธศาสนกาล เป็นอดีตภาค ๒๔๕๕ พรรษา กาด
 บัดขุนัน จันทโคจร มุสิกสัมพัทธ์ กรรติภมาต สุกกบักษ์ ทุติยติถิ
 รวิวาร สุริยคติภาค รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ พฤศจิกายนมาต
 ทดมสรุทิน โดยกาด นิยม

พระบาท สมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร
 เสด็จพระราชดำเนินด้วยพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้
 พระบาท สมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร
 เสด็จพระราชดำเนินด้วยพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้
 พระบาท สมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร
 เสด็จพระราชดำเนินด้วยพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้

เล่ม ๒๓ หน้า ๒๓๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๑๓๑๑

ตั้งตุลาการเถรธรรม จักรีบรมนารถ จุฬาดงกรมราชวรางกูร บรม
มกุฏนเรนทรสูรย์นคตวงษ์วิสิฐ สุธาษิตบุรพาธิการ อุตตยภณฐาภินินหาร
อติเรกบุญฤทธิ ฐัญญลักษณ์วิจิตร โสภายศพรพวงค์ มหาชนโนตตะมางค
ประณตมาทภกษยศุด ประดิทธิสิธรรพศุภณตตุมบรมสุธมาธย์ ทิพย์
เทพาวตารไพศาลเกียรติคุณอุตตยพิเศษ สรรพเทพเวศรานุรักษ์ บรมศักดิ์
สัมญาเทพทวาราวดี ศรีมหาบุรุษสุตสัมบัติ เสดนางคินีรัตนอัศวโกศล
ประพนธปรีชามหาดมาจากร บรมบูรณคุณสารสยามาทินครวรุฒเมกราชดิถก
มหาปริวารนายกองหน้า มหันตวรฤทธิเดช สรรพวิเศษศรีนทร บรมชน
กาศิศร์ลสมมต ประดิทธิขวิรยศัมโหดมบรมราชลัมบัก นพปฏุลเสวตฉัตราดิฉัตร
ศิริวิรัตโนปลักษณ์มหาบรมราชาภิเศกภักสิติ สรรพพงศ์ศิริชิตไชย สกต
มิเหศวรวิมลมหาลวามินทร์ มเหศวรมหินทรมหารามาชิราชวโรดม บรม
นารถชาติอาสาไศรย พุทธาภิไศรรัตนสรณารักษ์ อุตตยศักดิ์อรรค
นเรศรามาธิบดี เมตตาดุรณาสัตตฤไทย อโนปไมยบุญการ สกตไพศาล
มหารัชฎาภิเษกมนตรี ประเมนทรธรรมิกมหาราชชิราช บรมนารถบพิตร
พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ทรงพระราชดำริเห็นว่า พระธรรมโกษาจารย์ เจ้าคณะมณฑลนครไชยศรี
เป็น เปரியญ ทรงปรียศ มีปฏิบัตินงาม นำให้เกิดความเลื่อมใส ของ
พุทธบริษัททั่วไป ได้เป็น การชُرุแก่ พระศาสนา เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาส
เป็น รองเจ้าอาวาส แล เป็น เจ้าอาวาส ที่ บำรุง วัดสุทัศน์เทพวราราม

ให้จำเรณูโดยลำดับมา บริหาร รักษา พระสงฆ์ เรียบร้อยดี ในฝ่าย
ปริษัต ได้เป็นผู้จัดการ เล่าเรียน พระปริยัติธรรมใน สำนัก วัดสุทัศน์

เทพวราราม อันเป็น ศักยสถานใหญ่ ตำบลหนึ่ง เมื่อถึง คราว สอบ พระ
ปริยัติธรรมใน สนามหลวง ได้เป็น กรรมการ ผู้สอบด้วย รูปหนึ่ง พระ
บาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรง หวัง ทราบ คุณ สมบัติ ของ
พระธรรมโกษาจารย์ มาแต่เดิม จึงได้ทรง ยกย่อง ใน ตำแหน่ง พิเศษ

พระราชทาน ตาลบัตร แด่ ประดับพลอยให้ ถือ มีเกียรติยศเสมอ พระ
ราชาคณะชั้น เทพ แต่ ครั้ง ยัง เป็น พระศรีสังฆโพธิ เมื่อ คราว จัดการ

คณะ สงฆ์ ใน มณฑล หัว เมือง ได้ทรง สถาปนาไว้ใน ตำแหน่ง เจ้าคณะ
มณฑล นครไชยศรี ก็มีความเห็นแก่ พระพุทธศาสนา บริหารคณะมณฑล
มาโดย เรียบร้อย จน ทว่า วัน นี้ ครั้น ถึง แผ่นดิน บัดยบั้น ทรง สถาปนา
สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรม พระยาวชิรญาณวโรรส เป็น สมเด็จพระ

มหาสมณะ เป็น ประชาน แห่ง สงฆ์ ทัว พระราชาณาจักร พระธรรม
โกษาจารย์ ก็ได้เป็น กำถัง ของ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ ด้วย รูปหนึ่ง
ใน การ บริหาร คณะ สงฆ์ เมื่อคราว จัด คณะกลาง ใน กรุงเทพฯ พระ
ธรรมโกษาจารย์ ก็ได้รับ นานี่ เป็นผู้รับ ตำแหน่ง เจ้าคณะ แขวง ลำพอง

จัดการ ปกครอง ให้ เข้าวาระ เบียบอันดี พระธรรมโกษาจารย์ มี อริยาคัย
เห็น แก่ พระพุทธศาสนา เป็น การ ชระ ในกรณีนี้ นั้น ๆ โดย ลำดับมา
นี้ ในเวลานี้ มี พระชายกาตจัด ว่า เป็น ผู้ใหญ่ แด่ เป็น หลัก อยู่

รูปหนึ่งในสังฆมณฑลจะทรงสถาปนายก้องให้ดำรงสมณศักดิ์สูงขึ้นไป
 จะได้เป็นศรีแก่พระพุทธศาสนา จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
 ให้สถาปนาพระธรรมโกษาจารย์ เป็นพระราชาคณะผู้ใหญ่ชั้นเจ้าคณะ
 รอง มีนามว่า จาตุกนิหิรัญญบัตรว่า พระพรหมมุนีศรีวิสุทธิญาณ ตรี
 ปิฎกธรรมาจารย์วิจิตร มัชฌิมคณิศร บวรสังฆารามคามวาสี สังฆนายก
 เจ้าคณะรอง คณะกลาง สถิตยณวัดสุทัศน์เทพวราราม ราชวรมหา
 วิหาร พระอารามหลวง มีนิตยภัตรราคาเดือน ๓๒ บาท มี
 ถานานุกิจศีลควรตั้ง ถานานุกรมได้ ๘ รูป คือ พระครูปลัดสุวัฒนพรหม
 จริยคุณ สมบูรณ์สมาจารวัตร มัชฌิมสังฆนายกชะวากหุ้ มีนิตยภัตร
 ราคาเดือน ๓๒ บาท ๑ พระครูวินัยธร ๑๐ พระครูวินัยธรรม ๑
 พระครูพุทธพากยประกาศ ๑ พระครูธรรมสาส์นอุโฆษ ๑ พระครู
 สังฆปริหาร ๑ พระครูสุเมธี ๑ พระครูใบฎีกา ๑ รวม ๘ รูป
 ซึ่งทรงพระราชดำริเห็นว่า พระราชาคณะผู้ทรงคุณธรรมปรากฏใน
 ถาวกรมณฑล ซึ่งสมควรจะเลื่อนตำแหน่งขึ้นตามคุณวุฒิ ยังมีอีก
 หลายรูป

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้เลื่อนพระญาณ
 วราภรณ์ วัดบวรนิเวศวิหาร มีสมณศักดิ์พิเศษเสมอตำแหน่งธรรม
 มีนิตยภัตรราคาเดือน ๒๘ บาท มีถานานุกิจศีลควรตั้ง ถานานุกรม
 ได้ ๖ รูป คือ พระครูปลัดญาณวัฒน์ มีนิตยภัตรราคาเดือน ๓๒

วันที่ ๑๓ ฤกษ์จิกายน ๑๓๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๒๙ หน้า ๒๓๗

๒ บาท ๑ พระครูวินัยธร ๑ พระครูวินัยธรรม ๑ พระครูสังฆรักษ์ ๑
พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑ รวม ๖ รูป

ให้พระเทพกระวี เป็นพระธรรมโกษาจารย์ ถิ่นทรนุกนิคต ตรีปิฎก
พรหมภุมิต ยติคณิศร บวรสังฆารามคามวาสี สถิตยณวัดท่าโพธิ์เมือง
นครศรีธรรมราช มีนิตยภัตร ราคาเดือนละ ๒๘ บาท มีถาหรานุกัถิต
ควรตั้งถาหรานุกรมได้ ๖ รูป คือ พระครูปลัดศีลวิมล มีนิตยภัตร
ราคาเดือนละ ๖ บาท ๑ พระครูวินัยธร ๑ พระครูวินัยธรรม ๑
พระครูสังฆวิโนย ๑ พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑ รวม ๖ รูป

ให้พระราชโมลี เป็นพระเทพเวที ตรีปิฎกคุณ ถิ่นทรธรรมภุมิต
ยติคณิศร บวรสังฆารามคามวาสี สถิตยณวัดสระเกษ ราชวรมหาวิหาร
พระอารามหลวง มีนิตยภัตร ราคาเดือนละ ๒๖ บาท มีถาหรานุกัถิต
ควรตั้งถาหรานุกรมได้ ๔ รูป คือ พระครูปลัด ๑ พระครูสังฆรักษ์ ๑
พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑ รวม ๔ รูป

ให้พระราชมนี เป็นพระเทพสังฆ ธรรมปริชาประยุต ถิ่นทรปริยัติธร
ยติคณิศร บวรสังฆารามคามวาสี สถิตยณวัดมหาพฤฒาราม ราชวร
วิหาร พระอารามหลวง มีนิตยภัตร ราคาเดือนละ ๒๖ บาท มีถาหร
านุกัถิตควรตั้งถาหรานุกรมได้ ๔ รูป คือ พระครูปลัด ๑ พระครู
สังฆรักษ์ ๑ พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑ รวม ๔ รูป

เล่ม ๒๙ หน้า ๒๓๘ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๑๓๑

ให้พระอวาศ์คณานุกรม เป็น พระเทพกวีศรีวิสุทธิดิลก ศรีปฏิภน
บัณฑิต ยติคณิศร บวรสังฆารามคามวาสี สถิตยณวัดราชประดิษฐสถิตย
มหาสังฆารามราชวรวิหาร พระอารามหลวง มีนิตยภัตร ราคาเดือน ละ
๒๖ บาท มีถาหรานุกัณฑ์ ควร ตั้ง ถาหรานุกรมได้ ๔ รูป คือ พระครู
ปลัด ๑ พระครูสังฆรักษ์ ๑ พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑
รวม ๔ รูป

ให้พระสาส์นดิลก เป็น พระราชมนี ศรีปฏิภนจัดการ ไวยคัณยาน
ยติคณิศร บวรสังฆารามคามวาสี สถิตยณวัดบุญเมือง อุดรราชธานี
มีนิตยภัตร ราคาเดือน ละ ๒๔ บาท มีถาหรานุกัณฑ์ ควร ตั้ง ถาหรานุกรม
ได้ ๓ รูป คือ พระครูปลัด ๑ พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑
รวม ๓ รูป

ให้พระนิกรมนี เป็น พระราชโมลี ศรีปาวจนารมย์ ขรรคมพาท
ยติคณิศร บวรสังฆารามคามวาสี สถิตยณวัดราชบูรณะราชวรวิหาร
พระอารามหลวง มีนิตยภัตร ราคาเดือน ละ ๒๔ บาท มีถาหรานุกัณฑ์
ควร ตั้งถาหรานุกรมได้ ๓ รูป คือ พระครูปลัด ๑ พระครูสมุห์ ๑
พระครูใบฎีกา ๑ รวม ๓ รูป

ให้พระอมรโมฬี เป็น พระราชเวที ศรีปฏิภนภุชิต ขรรคมบัณฑิต
ยติคณิศร บวรสังฆารามคามวาสี สถิตยณวัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม
ราชวรวิหาร พระอารามหลวง มีนิตยภัตร ราคาเดือน ละ ๒๔ บาท

วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๑๓๑๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๒๙ หน้า ๒๑๓๙

มีถาหรานุกัถดี คอวตั้ง ถาหรานุกรมได้ ๓ รูป คือ พระครูปลัด ๑
พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑ รวม ๓ รูป

ให้พระศรีวิสุทธิวงษ์ เปนพระราชลัทธิธรรมปรีชาภิมณฑล ปุริยคิโกศล
นคิกนคิกร บวรสังฆารามคามาถดี ดลคิยณวัดมหาธาตุยวราชรังคฤษยคิ

ราชวงมหาวีหาร พระอารามหลวง มีนคยภคักร ราคาคะเดือน ละ ๒๔ บาท
มีถาหรานุกัถดี คอวตั้ง ถาหรานุกรมได้ ๓ รูป คือ พระครูปลัด ๑ พระ
ครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑ รวม ๓ รูป

ให้พระมหาทวีเปรัยญ ๙ ประโยค วัดราชบพิธ เปนพระอมรโมถดี
ที่พระราชคณะ มีนคยภคักร ราคาคะเดือน ละ ๒๒ บาท

ให้พระมหาโชติเปรัยญ ๘ ประโยค วัดเบญจมบพิตรคฤศคิถนาราม
เปนพระนคกรมณู ที่พระราชคณะ มีนคยภคักร ราคาคะเดือน ละ ๒๑ บาท

ขอพระคุณ ทั้งปวง ชั่ง รับราชทิน นาม แถเพิ่ม อคิรยยคิใน ครัง น

คังจิรยคิถกถ เจริญ อายูวรณ คุชพลปฏิภาน คุณลารศิริถวัลดี

ในพระพักธ ถาถนาทุก ประการ เทอญ

๓๖